

Dekker

maatregel is bedoeld om een bijdrage te leveren, om in alle redelijkheid een bijdrage vast te stellen in de huurprijzen-ontwikkelingen voor de groepen waarvoor die is bestemd.

De heer **Van Bochove** (CDA): Maar de inkomensontwikkeling is nog iets anders dan het concrete inkomen, dat wat mensen maandelijks ervaren in hun portemonnee. Wij moeten wel constateren dat zij door de inkomensontwikkeling en door deze maatregel er extra op achteruit gaan.

Minister **Dekker**: Ik wil niet ontkennen dat dit zo is, dat het ook een bedrag is dat naast de huursubsidiekorting aan de orde kan zijn. Het percentage is in verhouding tot het totale overzicht, dat ik hier voor mij heb en waarbij gestart is met de kan-bepaling, alleszins redelijk. U weet dat ik te kiezen heb uit twee. Ik heb niet te kiezen uit drie. Bevrozen is niet aan de orde. Ik heb te kiezen uit twee en ik kies voor een alleszins redelijke in mijn opvatting.

De tweede motie van de heer Depla betreft het zodanig aanpassen van de maximale huur stijging, zodat met behoud van huursombepaling huren boven de 75% maximaal redelijk vanaf ... met maximaal de inflatie 1,5% in 2004 mogen stijgen. Eigenlijk betekent die motie dat wij een soort van staffel invoeren. Ik begrijp dat dit de wens van de heer Depla is, maar wij hebben er juist van afgezien om dat te doen. Het gaat erover dat de huren een redelijke prijs-kwaliteitverhouding kennen. Dat schrijft u ook. Dat is de reden dat wij dit de komende jaren opbouwen vanuit de inflatie die er nu is. Voor het totaal zetten wij er dan 0,4% op voor het instellings-niveau. Ik ontraad dus aanvaarding van de motie.

De heer **Depla** (PvdA): Wij zijn het eens dat de prijs-kwaliteitverhouding van de huren moet verbeteren. Mijn motie is dan toch bij uitstek een instrument dat daaraan bijdraagt? De huren van woningen die al hoger zijn, laat je minder stijgen en de huren van relatief goedkope woningen laat je wat meer stijgen. Dat is precies wat u wilt en dan zegt u dat het niet klopt.

Minister **Dekker**: De heer Depla vertaalt het naar een aantal groepen van woningen. In het nieuwe

huurbeleid wil ik echter de prijs-/kwaliteitsverhouding op een andere manier gaan weergeven en niet onmiddellijk groepen woningen daarin opnemen of percentages. Daar voel ik niets voor.

De heer **Depla** (PvdA): Dat kan ik niet anders begrijpen dan dat de minister onder prijs/kwaliteit verstaat dat de huur omhoog moet.

Minister **Dekker**: Dat is een te gemakkelijke uitleg van hetgeen waarvoor ik sta.

De motie op stuk nr. 55 van de heer Van Bochove en mevrouw Koger Kaya heeft dezelfde intentie als de eerste motie van de heer Depla. Er wordt gerefereerd aan een eerdere toezegging van het kabinet om de normhuren in de IHS te indexeren aan de hand van de ontwikkeling van de bijstands-inkomens. Ik heb daarop in feite al geantwoord. Ik ontraad dan ook aanvaarding van deze motie.

Ondanks de vier punten van de heer Van Bochove blijf ik toch met een vraag zitten naar de dekking van deze motie. De openeindregeling wordt heel gemakkelijk genoemd. In de begroting is daarvoor echter ook een taxatie gemaakt waarmee rekeninggehouden is bij de vaststelling van de begroting. Het is niet zo dat wij er iets bij pluggen en dat het dan wel weer even kan. Zo werkt het niet.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik heb in mijn reactie een viertal punten genoemd waaruit de minister de kosten kan dekken. Het ene punt kan wellicht sterker gekwalificeerd worden dan het andere. Ik denk dat de punten twee en drie de minister absoluut voldoende ruimte geven om een en ander te financieren, ook voor de toekomst. Als zij die ruimte ergens anders voor wil benutten, is dat haar keuze.

Minister **Dekker**: Mag ik u vragen om deze punten nog even te herhalen, dan ben ik weer helemaal bij?

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik verwijs o.a. naar wat de minister zelf heeft geantwoord op vragen van de Kamer, namelijk de middelen die beschikbaar komen door de huurontwikkeling van de afgelopen periode.

Minister **Dekker**: Dat lijkt een al te gemakkelijke verbinding met de oproep om het bedrag van 55 mln te dekken.

De heer **Van Bochove** (CDA): De minister heeft dit zelf aan de Tweede en aan de Eerste Kamer geantwoord. Die middelen belopen tientallen miljoenen en gaan zelfs over de 100 mln heen.

Minister **Dekker**: Desondanks kunnen de budgetten niet zomaar verschoven worden. Dat kan niet in het kader van de doel- en taakstellingen die mij hierbij voor ogen staan.

Gisteren ging het ook over de bedragen die op tafel zouden kunnen komen bij de fraudebestrijding. Ik heb daarvan gezegd daarop nog geen voldoende zicht te hebben. Ik zie dat ook niet als prestatie. Ik ontraad dan ook aanvaarding van deze motie.

Mevrouw Van Gent en mevrouw Van Velzen hebben een motie ingediend op stuk nr. 56 over volledige bevrozing van de huren. Dit is volledig in strijd met het voorgenomen huurbeleid. Aanvaarding van deze motie wil ik dan ook ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, vanmiddag aan het eind van de vergadering over deze moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 16.00 uur tot 16.15 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 28 april 2005 over **Afghanistan**.

□

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. Zoals de minister in het algemeen overleg al heeft gezegd, is het allemaal niet zo fraai geweest. Ruim een maand geleden meldde hij de Kamer nog dat er glasheldere afspraken waren gemaakt met het OM, dat de geweldsinstructies helder waren en dat er geen twijfels mochten bestaan over wat militairen wel of niet mochten doen in Afghanistan. Juridisch was de positie goed geregeld en de communicatie tussen OM en Defensie was

Karimi

optimaal. Maar in april zijn er blijkbaar dingen gebeurd die de minister tot een ander inzicht hebben gebracht. Mijn vraag aan de minister is dan ook welke dingen dat zijn.

Voorzitter. Alle genoemde waarborgen vallen nu als los zand uit elkaar. Nu blijkt immers dat de rechtsgrond verandert terwijl de aard van de missie, de rules of engagement en de geweldsinstructies hetzelfde blijven. Dat is geen kleinigheid en daarom blijf ik bij mijn oordeel dat de minister de Kamer op z'n minst onzorgvuldig heeft geïnformeerd. De inzet van de minister van Defensie is volgens mij om maximale ruimte te creëren voor het gebruik van geweld door de militairen in Afghanistan. De ruimte voor het OM om toezicht te houden en zo nodig over te gaan tot vervolging probeert de minister zo klein mogelijk te houden. Al in maart tijdens het vertrouwelijke overleg werd duidelijk door een bepaalde afspraak dat de ruimte voor het OM verkleind en beperkt was. Nu probeert de minister met zijn uitspraken de schijn van straffeloosheid te wekken voor militairen. Wij vrezen dat hiermee de minister een boodschap geeft aan militairen die de drempel tot het gebruik van geweld kan verlagen. Dat werd al meteen duidelijk met de interpretatie die de heer Van Baalen van de VVD-fractie gaf aan de bepaling van artikel 71 van het Wetboek van Militair Strafrecht. Hij verklaart elke schaaapherder in Afghanistan – er lopen er daar duizenden van rond – min of meer tot vijand. Dus zou het volgens hem legitiem zijn om tegen hen geweld te gebruiken. Dit is wat ons betreft een hellend vlak waarop wij ons niet moeten begeven, zeker niet daar voor de eerste keer de Special Forces op de grond worden ingezet. De minister zet met dit besluit de deur open voor allerlei interpretaties. Daarmee kom ik op mijn tweede argument waarom dit besluit van tafel moet. Het besluit veroorzaakt eerder verwarring dan helderheid. Daarom dien ik graag de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister van

Defensie heeft besloten gebruik te maken van de krachtens artikel 71 van het Wetboek van Militair Strafrecht bestaande bevoegdheid om "tijd van oorlog" aan te nemen voor de uitgezonden Nederlandse Special Forces die deelnemen aan de missie Enduring Freedom in Afghanistan;

overwegende dat door het aannemen van "tijd van oorlog" de minister van Defensie zekerheid aan de Special Forces wil bieden over hun vermeende straffeloosheid, waardoor gevreesd moet worden dat de drempel voor het toepassen van offensief geweld aanmerkelijk zal worden verlaagd en juist grotere onzekerheid zal ontstaan;

overwegende dat alle gedragingen van militaire missies moeten vallen binnen de kaders van het nationale (militaire) strafrecht en het internationale humanitaire oorlogsrecht;

overwegende dat gedragingen van de Nederlandse Special Forces die niet aan deze nationale en internationale wettelijke en verdragsrechtelijke kaders voldoen onderzocht moeten kunnen worden door het Openbaar Ministerie en, indien dat nodig is, vervolgd moeten kunnen worden bij de Nederlandse (militaire) strafrechter;

verzoekt de regering, af te zien van toepassing van artikel 71 Wetboek van Militair Strafrecht op de uitzending van de Nederlandse Special Forces die deelnemen aan de missie Enduring Freedom in Afghanistan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Karimi. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 174 (27925).

De heer **Ormel** (CDA): Mevrouw Karimi heeft het over een hellend vlak in verband met schaaapherders. Ik vind echter dat zij zich met bepaalde uitlatingen op een hellend vlak begeeft. In de marge van het debat sprak zij over schietgrage jongens. Ik heb vernomen dat zij vandaag op de radio onze militairen heeft gekwalificeerd als schietgrage jongens die het zo nauw niet nemen. Ik vind dat respectloos en onfatsoen-

lijk. Het is respectloos ten opzichte van onze militairen in Afghanistan. Het is onfatsoenlijk ten opzichte van de Nederlandse krijgsmacht als geheel. Ik verzoek mevrouw Karimi dan ook om deze woorden terug te nemen.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Mijnheer Ormel, voordat u zulke grote woorden gebruikt, moet u eerst goed luisteren naar wat ik precies gezegd heb.

De heer **Ormel** (CDA): U gebruikte grote woorden!

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Nu moet u "even dimmen", even rustig blijven. Ik heb in een radio-interview gezegd dat ik vind dat de minister met dit besluit ruimte creëert voor schietgrage jongens die gemakkelijk geweld zouden kunnen gebruiken. Dat is inderdaad mijn zorg en ik neem niets van mijn woorden terug.

De heer **Ormel** (CDA): Daarmee kwalificeert u onze militairen, onze professionals die daar op dit moment namens de gehele Nederlandse samenleving zijn. Ik weet dat u tegen deze missie bent, maar deze kwalificatie vind ik onfatsoenlijk en onbehoorlijk.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): U gebruikt echt te grote woorden en u luistert niet goed. Als het aan u ligt, zouden wij de Nederlandse militairen heilig moeten verklaren. Ik heb niets met heilige vaders en ook niet met heilige militairen. Nederlandse militairen zijn gewone mensen, die fouten kunnen maken. De instructies moeten helder en precies zijn. Mensen komen in omstandigheden waarin gemakkelijk fouten kunnen worden gemaakt, dus moet het glashelder zijn wat er wel en wat er niet mag. Ook bij de Nederlandse militairen kunnen schietgrage mensen rondlopen. Ik zeg niet dat dit voor alle militairen geldt, maar het kan wel voorkomen.

De heer **Ormel** (CDA): Ik zeg absoluut niet dat Nederlandse militairen heilig verklaard moeten worden. Het zijn zeker geen heilige boontjes. Ik constateer dat u met uw kwalificatie de Nederlandse militair desavoueert en dat vind ik schandelijk.

Mevrouw **Van Velzen** (SP):

Karimi

Voorzitter. Ook ik heb vanmorgen vraagtekens geplaatst bij het in werking stellen van artikel 71, met name op het punt van het onderscheid tussen burger en militair. In die zin ben ik het ook eens met het dictum van de motie. Mevrouw Karimi stelt in haar laatste overweging feitelijk dat er situaties kunnen zijn waarin het OM eventuele overtredingen niet kan onderzoeken. Ik krijg daar graag een uitleg over. Op het moment dat de marechaussee constateert dat een militair een overtreding heeft begaan, is het OM altijd bevoegd om dat te onderzoeken.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Ik vind dat de ruimte voor het OM sterk beperkt wordt. De inwerkingtreding van dit artikel in combinatie met hetgeen wij eerder in een vertrouwelijk overleg hebben gehoord over de afspraken die gemaakt zijn tussen de Koninklijke Marechaussee en het Openbaar Ministerie, maken mij bezorgd over de ruimte van het OM om zijn taken optimaal uit te voeren.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Mag ik dan concluderen dat u vertrouwelijke informatie hebt gekregen, waar ik niet bij ben geweest, waardoor u het vermoeden hebt dat het Openbaar Ministerie minder reikwijdte heeft dan ik op grond van openbare informatie kan bepalen?

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Ja, dat is mijn inschatting.

□

Minister **Kamp**: Mijnheer de voorzitter. Mevrouw Karimi heeft mijn woorden dat het niet zo fraai is geweest, aangehaald, en vervolgens heeft zij daar een aantal uitspraken aan gekoppeld die ik vanmorgen niet heb gedaan. Ik heb gezegd dat ik niet anders kon dan dit besluit op dit moment nemen. Ik heb ook gezegd dat ik liever één keer naar de Kamer was gegaan. Het was fraaier geweest als ik dat besluit eerder had kunnen nemen, zodat ik met een pakket naar de Kamer had kunnen gaan. Wat mevrouw Karimi daar in haar termijn aan heeft gekoppeld, is niet wat ik vanmorgen heb gezegd. Die kwalificatie van mij had daar ook geen betrekking op.

Mevrouw Karimi vraagt wat er nu precies is gebeurd op grond waarvan ik heb besloten om artikel 71 van het

Wetboek van Militair Strafrecht in te roepen. Ik denk dat het een belediging voor de Kamer zou zijn als ik dat nu opnieuw zou zeggen. De Kamer heeft mij uitgenodigd voor een algemeen overleg. Ik ben daar gekomen en ik heb die vraag gedetailleerd beantwoord. Ik ben op beide kanten ingegaan; zowel dat het meer zekerheid biedt voor de militairen als dat er mogelijk sprake is van strafverzwaring. Ik heb gezegd wat ik kon zeggen over de precieze aanleiding om hiermee te komen. Die aanleiding was het overleg dat deze maand heeft plaatsgevonden en de uitingen die tot mij zijn gekomen, zowel in woord als in geschrift. Op grond daarvan heb ik dit besluit genomen. Het is niet mogelijk om het nog gedetailleerder te zeggen. De Kamer zou eigenlijk niet van mij moeten vragen om dit te herhalen.

Mevrouw Karimi zegt dat de Kamer op z'n minst onzorgvuldig is geïnformeerd. Ik denk dat dit niet juist is. Ik heb vanmorgen gezegd dat ik de Kamer op alle momenten naar eer en geweten zorgvuldig heb geïnformeerd over wat er te vertellen was. Mevrouw Karimi beweert ook dat de drempel voor het gebruik van geweld wordt verlaagd. Daar is natuurlijk geen sprake van. Waar het om gaat, is dat de situatie bij gevechtshandelingen, inclusief offensieve gevechtshandelingen, zo wordt dat als een militair in Afghanistan zich houdt aan de opdrachten van zijn militaire commandant, als de militair binnen de geweldsinstructie blijft en als de militair zich houdt aan het humanitair oorlogsrecht, deze niet vervolgd kan worden voor die gevechtshandelingen. Dat is waar het om gaat. Het gaat er niet om de drempel voor het gebruik van geweld te verlagen.

Ik moet zeggen dat de uitspraak die mevrouw Karimi voor de radio heeft gedaan, dat onze militairen schietgrage jongens zouden zijn die graag geweld willen gebruiken, mij gestoord heeft. Ik denk dat het bij onze militairen gaat om professionele militairen die door de Nederlandse regering worden uitgezonden om een moeilijke klus te klaren. Ik kan zeggen dat onze militairen er een eer in scheppen om geen geweld te gebruiken, om dat zo min mogelijk te doen, als zij geweld gebruiken, en om dat op een zeer correcte manier te doen, waarbij zij zich houden aan alle geldende regels.

De kwalificatie die ik mevrouw Karimi voor de radio hoorde gebruiken, kan naar mijn overtuiging niet van toepassing zijn op de Nederlandse militairen. Militairen zijn ook mensen, dus het kan altijd zo zijn dat er een fout wordt gemaakt. In dat geval gaat het om een uitzondering waarbij het Openbaar Ministerie gelukkig kan optreden.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Dat minister Kamp zich af en toe stoort aan een uitspraak van mij, is niet zo'n groot probleem, want daartoe heeft hij het recht. Maar als hij iets citeert, kan hij dan correct citeren? Ik heb niet gezegd dat Nederlandse militairen allemaal schietgrage militairen zijn. Ik heb alleen gezegd dat de drempel wordt verlaagd en dat er ruimte wordt gecreëerd. Dat is precies wat ik hier heb betoogd.

Minister **Kamp**: Ik heb de letterlijke tekst beschikbaar van wat mevrouw Karimi heeft gezegd. Ik zal deze graag toesturen om deze aan het verslag van dit overleg toe te voegen.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Nee, u kunt het voorlezen.

Minister **Kamp**: Ik heb het niet bij de hand.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Omdat het iets anders is dan wat u hier beweert.

Minister **Kamp**: Nee, ik heb gezegd dat ik de letterlijke tekst graag zal toesturen.

Voorzitter. Mevrouw Karimi heeft gezegd dat het de bedoeling is van de minister van Defensie om de "special forces" zekerheid te bieden over vermeende straffeloosheid. Er is geen sprake van straffeloosheid, en uiteraard ook niet van "vermeende straffeloosheid". Mits men zich houdt aan de instructies van de commandant, de geweldsinstructies en het humanitair oorlogsrecht, kan men niet worden vervolgd in het kader van offensieve geweldshandelingen. Het gaat niet om meer, maar ook niet om minder. In dat licht moet ik het aannemen van de motie van mevrouw Karimi waarin zij de regering verzoekt af te zien van toepassing van artikel 71, met kracht ontraden. Het besluit heb ik genomen, en daarvoor heb ik de bevoegdheid. Dit is inmiddels

Kamp

meegedeeld aan de militairen die zeer binnenkort beginnen met het vervullen van de taak waarvoor de Nederlandse regering hen op pad stuurt. Dit besluit stelt hen in staat om op een verantwoorde wijze, zonder onnodige risico's, hun werk te doen. Daarmee zouden wij blij moeten zijn.

Inmiddels is mij het citaat van mevrouw Karimi aangereikt. Ik zal het voor het verslag voorlezen: "... en het is ongewenst om op die manier ruimte te creëren voor schietgrage jongens die het niet zo nauw nemen." Wij hebben geen "schietgrage jongens die het niet zo nauw nemen", maar professionele militairen die proberen op een verantwoorde wijze met de toepassing van zo min mogelijk geweld hun werk te doen.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Dat is wat ik heb gezegd. De minister kan niet uitsluiten dat ook onder de Nederlandse militairen "schietgrage jongens" rondlopen. Ik heb niet gezegd dat alle militairen schietgrage zijn. Dat is hiermee duidelijk bewezen.

Minister **Kamp**: Laat ik het iets scherper zeggen. Ik vind het beledigend voor onze militairen dat over wat wij doen, wordt gesproken als: "... en het is ongewenst om op die manier ruimte te creëren voor schietgrage jongens die het niet zo nauw nemen." Het gaat niet om "schietgrage jongens die het niet zo nauw nemen" maar om professionele militairen. Wij dragen voor hen verantwoordelijkheid, en die zijn zij meer dan waard.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende motie later vandaag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van het **debat** over **experimenten softdrugsbeleid**.

(Zie vergadering van 27 april 2005.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Voorzitter. Wij hebben gisteren vijf uur lang een spoeddebat gevoerd met de minister van Justitie en de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties over het softdrugsbeleid. Als je zo lang vergadert, wil de aandacht nog wel eens verslappen. Af en toe let je niet op. Maar toen ik vanochtend de Volkskrant las, dacht ik: heb ik wel bij dat debat gezeten? Wat las ik daar als kop? Donner stopt vervolging huistelers. Dat was volgens mij niet de conclusie van het debat dat wij gisteren met de minister hebben gevoerd.

Ik zou dus de minister willen vragen of hij na het debat uitspraken heeft gedaan zoals die te lezen waren in de Volkskrant. Ik wil hem ook vragen of hij het eens is met de PvdA-fractie dat huisteelt van wiet inmiddels dé bron van grote overlast in woonwijken is, waarbij allang geen sprake meer is van teelt voor eigen gebruik, maar van harde, georganiseerde criminaliteit die inmiddels het leefklimaat in woonwijken hard aan het verpesten is. Is de minister het dus ook met ons eens dat de bestrijding van de wietteelt in woonwijken met alle middelen, inclusief het strafrecht, maar ook bestuursrechtelijke en fiscale maatregelen, hard aangepakt dient te worden? Is de minister voornemens, zoals de Volkskrant meldt, om af te zien van de strafrechtelijke vervolging van huisteelt? Is hij daarover in overleg met het OM? Zo nee, hoe verklaart hij dan dat bericht in de Volkskrant? Wat bedoelt hij precies met een stofgerichte aanpak in plaats van een strafrechtelijke aanpak? Is dat hetzelfde als wat hij op dit moment doet met bolletjesslikkers op Schiphol? Als dat zo is, waarom heeft hij dat dan niet gisteren aan de Kamer meegedeeld in het debat dat wel vijf uur heeft geduurd? Voorzitter. Dat waren mijn vragen aan de minister van Justitie.

□

Minister **Donner**: Voorzitter. Ik ben het geheel eens met mevrouw Albayrak dat het vreemd zou zijn als ik nadat ik hier gisteren vijf uur duidelijk heb gemaakt, waarom gedogen geen oplossing is voor de aanpak van wietteelt, naar buiten zou

gaan en tegen een journalist wat anders zou zeggen. Nee, in dit geval had de journalist kennelijk beter geluisterd dan u – dat klinkt onaardig, maar is natuurlijk niet zo bedoeld – en sloot aan bij passages die wel degelijk van mij zijn in het gesprek hier, alleen wordt er vervolgens weer een verkeerd beeld neergezet.

Ik heb aangegeven – en dat is opgepikt – dat hier een sociaal euvel aan het ontstaan is of reeds is ontstaan, zowel vanwege de overlast als ook omdat hele gezinnen er door de criminaliteit in gezogen worden. De eerste keer oogt het nog aantrekkelijk vanwege de extra inkomsten, maar vervolgens kom je er niet meer uit, omdat je er eenmaal in zit. Wij hebben er gemeenschappelijk alle belang bij om met alle mogelijke middelen de huisteelt tegen te gaan. Dat is mijn inzet en dat heb ik gisteren ook neergezet.

Mevrouw Griffith heeft gevraagd naar de effectiviteit van boetes in dit kader. Het is zoals collega Pechtold gisteren zei: het denken staat nooit stil. Ik zit niet vastgebakken aan één aanpak die wij hebben. Het gaat nu juist om de vraag hoe wij de bestrijding van de huisteelt nog effectiever en nog intensiever maken. Daarover ben ik met het OM in overleg, zoals ik gisteren heb aangegeven. Een essentieel onderdeel daarvan is – zoals ik gisteren een- en andermaal heb aangegeven – het aanpakken van de criminele organisaties die hier achter zitten.

Het tweede onderdeel is de integrale aanpak van de huisteelt, zoals die nu al in veel gemeenten met succes wordt toegepast. Deze integrale aanpak betekent een gecombineerde inzet van verschillende handhavingsinstrumenten en -diensten. Het betekent dus niet dat wij het strafrecht minder toepassen, maar dat wij meer doen met wat wij elders nog hebben en dat wij dat met verstand inzetten. Dat wil zeggen: niet handhaving door het strafrecht alleen, maar naast het beschikbare strafrechtelijke instrumentarium alternatieve mogelijkheden gebruiken, zoals fiscale instrumenten, bestuurlijke boetes, het onbruikbaar maken en vernietigen van de wietplanten en het inzetten van de milieu-inspectie. Ook is het denkbaar, zoals de gemeente Maastricht wil, te komen tot het verhalen van de kosten van het